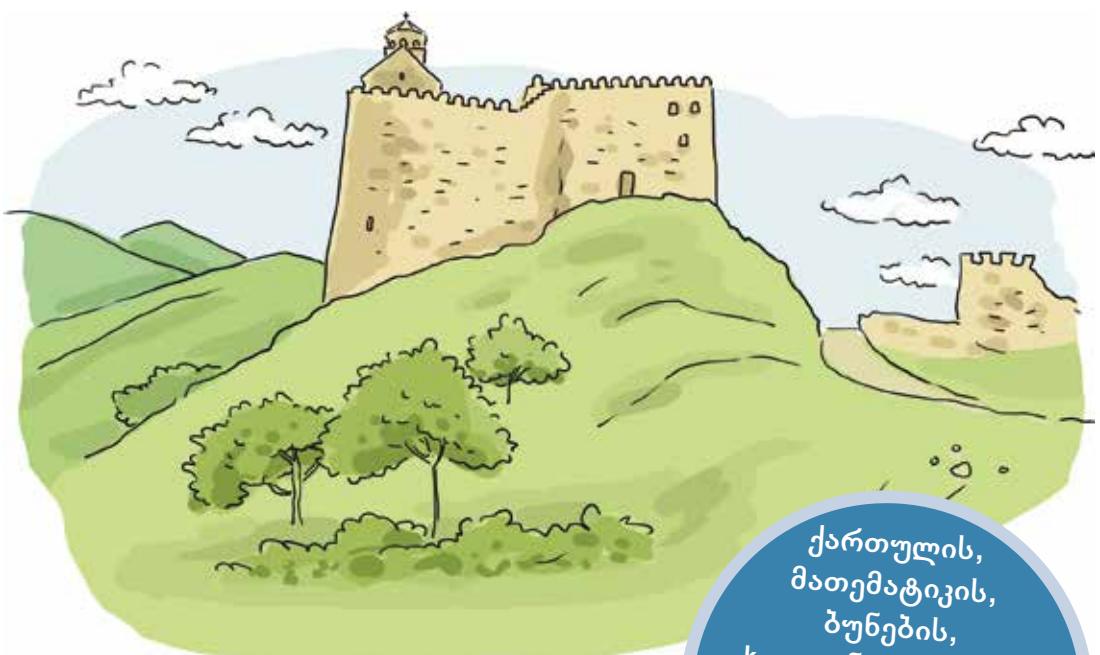

ნინო შიუკაშვილი

სკოლები 4

2018-2024 წლების ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით

ქართულის,
მათემატიკის,
ბუნების,
ხელოვნებისა და მე
და საზოგადოების
ინტეგრირებული
სწავლებისთვის

საჩვენებლი

1. ინტერვიუ მეცნიერებები	
ნაწილი I	5
ნაწილი II	11
2. შეხილვება	
ნაწილი I	16
ნაწილი II	22
3. დიდგორის ბეჭდება	30
4. პატარა გმირი	
ნაწილი I	41
ნაწილი II	48
5. ამგავი კაცისა, ჩომედმაც ყველა სურიერისა და უსუროს ცნა იცოდა	
ნაწილი I	57
ნაწილი II	61
6. სიკეთი გადამდებია	68
7. კავკასიონის ქადის უმაღლესი მწვერვალები	79

ეხთგუდი მეგობახი

ნაწილი I

ახალგაღვიძებულმა მზემ თვალები მოიფშვნიტა და ჯერ კიდევ მძინარე დედამიწას გადმოხედა. ოქროსფერი სხივები ჩამოიშალა და უხვად დააფრქვია არემარეს. მერე ცნობისმოყვარედ შეიჭყიტა ტყეში, შეაფხიზლა ტოროლები, შაშვები, მოლალურები... – გათენდაო, – ღიმილით უთხრა და ახლა ნაირფერი ყვავილებით მოქარგული მინდვრისკენ გადაიხარა. ტყიდან მოუსვენარი სიო აედევნა. **ახასხასებულ** ბალახზე მარგალიტებად ასხმული ნამის წვეთები ცელქმა სიომ მარცვალ-მარცვალ მიმოაბნია მიწაზე. მერე მინდვრებში გაშლილ ყვავილებს სურნელი მოსტაცა და ქვემოთ, სოფლისკენ დაეშვა.

აფუსფუსდნენ ფუტკრები, ჭიანჭველები, ხოჭოები, ჭრიჭინები, კალიები... დიდპატარიანად გამოეფინნენ და მოედვნენ მინდორს...

პატარა მწვანე კალიამაც მოიფშვნიტა თვალები და მრავალძარღვას ფოთლებზე შერჩენილი ნამის წვეთებით პირი მოიბანა. მერე **ბაიას** ფოთლებზე ისკუპა.

აედევნა – უკან გაჰყვა

ახასხასებული – მწვანედ მობიბინე

მიმოაბნია – მიმოფანგა

ბაია – ბარახოვანი მცენახე

– ფრთხილად, არ გადამაგდო! – საიდანლაც ხმა მოესმა პატარა კალიას. მიმოიხედა და ძლივს შეამჩნია ფოთლის კიდეზე გაწოლილი მუხლუხი, რომელიც ფოთოლს შეექცეოდა.

– მაპატიე, სულაცა არ მინდოდა შენი შეშინება. სიმართლე გითხრა, ვერც კი შეგამჩნიე, ისე უცნაურად გამოიყურები, – ბოდიში მოუხადა კალიამ.

მუხლუხმა ერთი კი წყენით გახედა მას, მაგრამ აღარაფერი უთქვამს, ისევ ფოთლის კვნეტა განაგრძო.

– რა უცნაური ვინმეა! – ჩაილაპარაკა კალიამ და ის იყო, გადახტომა დააპირა, რომ მუხლუხის ხმა გაიგონა:

– არც შენ გეწყინოს. მართლა ძალიან შევშინდი. ჯერ მხოლოდ 1 დღეა, რაც ამ ქვეყანას მოვევლინე.

კალიადა მუხლუხიდამეგობრდნენ. ყველას უკვირდა მათი მეგობრობა. კალია ცელქი და მოუსვენარი იყო, მუხლუხი კი – საოცრად **ზანტი**. გამუდმებით კვნეტდა ფოთოლს, **ზლაზვნით** გადაცოცდებოდა ერთი ფოთლიდან მეორეზე, ლაპარაკიც კი ეზარებოდა, მეგობართან თამაშზე რომ აღარაფერი ვთქვათ. რამდენიმე დღეში ისე გასუქდა, ფოთოლი იზნიქებოდა მისი სიმძიმისგან. კალიას **ებრალებოდა** მეგობარი, რომელიც სამყაროს სილამაზეს ვერც კი ამჩნევდა. მთელი დღე დაფუსფუსებდა, აქეთ-იქით დახტოდა, საღამოს კი, სანამ მზე თავის ოქროსფერ სხივებს აკრეფდა, ტყისადა მინდვრის ამბებს უამბობდა. მუხლუხიც გაფაციცებით უსმენდა და ოცნებობდა იმ დროზე, როცა თავადაც შეძლებდა ამ მოქარგულ მინდორში ნავარდს.

ასე გრძელდებოდა მანამ, სანამ ერთ დღესაც მუხლუხი არ გაუჩინარდა...

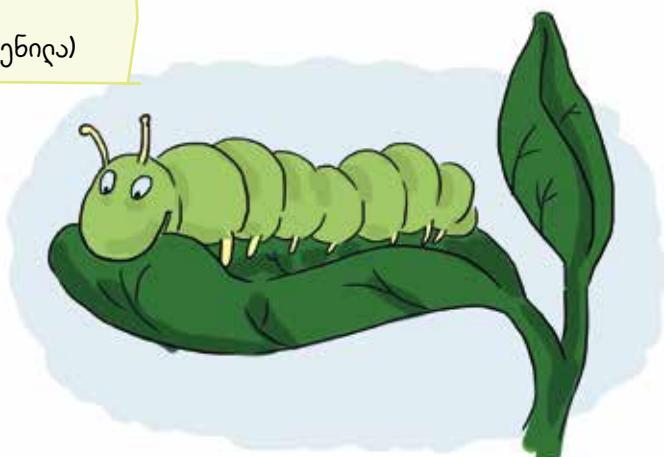

ზანტი – ძაღიან ნერი

ზლაზვნა – ნერი, უსიცოცხლო მოძაობა

ებრალებოდა – ეცოდებოდა

გაუჩინარდა – გაქა (აღა გამოჩენილა)

დაგენ ქართული კუტხე

1. უპასუხე შეკითხვებს.

a. მონიშნე, დღის რომელი მონაკვეთია აღნერილი პირველ აბზაცში:

დიღა

შუადღე

საღამო

b. ამავე აბზაციდან ამოიწერე შესაბამისი სიტყვები (ფრაზები):

2. რომელი ფრინველებია ჩამოთვლილი ტექსტში?

3. რომელი მწერებია ჩამოთვლილი ტექსტში?

4. რა გაიცნო კალიამ მინდორში?

5. უპასუხე შეკითხვებს.

პ. როგორ ესაუბრებოდა კალია მუხლებს?

၂၁၃

თავაზიანად

დამცინავალ

პ. ამოინერე ტექსტიდან შესაბამისი წინადაღებები:

6. რატომ უკვირდათ სხვა მწერებს კალიისა და მუხლუხის მეგობრობა?

Digitized by srujanika@gmail.com

7. რატომ ეპრალებოდა კალიას თავისი მეგობარი?

ոմոցմ, իմ ահ Շեյքը և Տօնիչը.

იმიგომ, ხომ სამყაროს სიღამაზეს ვებ ამჩნევდა,
ხადგან შოხს წასვდა ახ შეეძლო.

იმიგოდ, ხოდ ვენ ხედავდა.

8. რაზე ოცნებობდა მუხლუხი?

9. შენი აზრით, დაუმეგობრდებოდა თუ არა მუხლუხი კალიას, თავაზიანად რომ არ მიემართა მას მუხლუხისთვის? (პასუხი დაასაბუთე)

10. გამუქებული სიტყვები შეცვალე მსგავსი მნიშვნელობის სიტყვებით:

ა. მზეს ტყიდან სიო აედევნა.

მზეს ტყიდან სიო _____.

ბ. კალიას ებრალებოდა მეგობარი.

კარიას _____ მეგობარი.

გ. ერთ დღეს მუხლუხი გაუჩინარდა.

ეხო დღეს მუხლუხი _____.

დ. პეპელა ყვავილებით მოქარგული მინდვრისკენ გაფრინდა.

პეპელა ყვავილებით _____ მინდვისკენ გაფრინდა.

11. მოცემული სიტყვები როგორ შეიძლება ჩავწეროთ სხვაგვარად?

მიმოიხდა _____

მიმოაბნია _____

12. ყველა მწერს ექვსი ფეხი აქვს. გადახაზე ის, რომელიც არ არის მწერი:

ପ୍ରକାଶ

ମୋର

ଓৰুগুৰু

ଫୁଲମାଳା

÷ 7 - + 3 - = 6100618031 - 1 - 5 = +

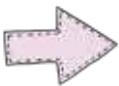
13. კალია დღის განმავლობაში 30-ჯერ იკვებება. ის თითო ჯერზე 10 გრამ მწვანე საფარს ანადგურებს. რამდენ გრამ ბალახს ჭამს იგი 1 დღეში?

პასუხი: _____

14. გახაზე მხოლოდ ის ინფორმაცია, რომელიც ამოცანის ამოსახსნელად გჭირდება, ზედმეტი ინფორმაცია კი გადახაზე.

მსოფლიოში უამრავი სახეობის პეპელაა. ევროპაში 360 სახეობაა გავრცელებული, კავკასიაში – 232, ბრიტანეთში – 68, ხოლო საქართველოში, ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკში – 97 სახეობა. რამდენი სახეობაა გავრცელებული კავკასიის სხვა ნაკრძალებში?

პასუხი:

ნაწილი II

შუადღე გადასული იყო, როცა კალიამ მეგობარს მოაკითხა, მაგრამ მუხლუხის კვალსაც ვერსად მიაგნო. დანაღვლიანდა. აღარც ჭრიჭინებთან თამაშობდა, აღარც მინდორში ნავარდობდა...

გავიდა რამდენიმე დღე. ერთ ადრიან დილას კალია ლერწმის მაღალ ღეროზე შემოსკუპდა და არემარეს თვალი გადაავლო იმ იმედით, რომ მეგობარი უთუოდ დაუბრუნდებოდა. უცებ ნაცნობი ხმა გაიგონა.

– ჭიტა! ვერ მიცანი?

თავიდან ეგონა, მომეჩვენაო და ყურადღება არც მიაქცია.

– ვერ მიცანი? – გაუმეორა ნაცნობმა ხმამ.

ხმა ზევიდან მოისმოდა. ეს კიდევ უფრო მეტად ეუცნაურა კალიას. თავი ასწია და მის წინ მოფარფატე საოცრად ლამაზი ჰეპელა დაინახა.

– მე მეუბნებით? – ჰერიტენა მორიდებით.

– ჰო, შენ! მეგონა, გაგიხარდებოდა ჩემი დანახვა.

– კი მაგრამ, ჩვენ ხომ ერთმანეთს არც კი ვიცნობთ? – გაკვირვებისაგან თვალები გაუფართოვდა კალიას.

– ვიცნობთ, ვიცნობთ... იმას რა დამავიწყებს, საღამოობით ტყისა და მინდვრის ამბებს რომ მიამბობდი.

– მე ჩემს მეგობარ მუხლუხს ვუამბობდი, თქვენ კი... – სიტყვა ვეღარ გააგრძელა კალიამ და **აქვითინდა**...

– მე ვარ, მე, შენი მეგობარი მუხლუხი... ჩემი ოცნება ახდა! ყოველთვის ვნატრობდი, ისეთი სასწაული მომხდარიყო, რომ შენი ნაამბობი ჩემი თვალითაც მენახა. ახლა ფრთები მაქვს და მეც შემიძლია **ვინავარდო**.

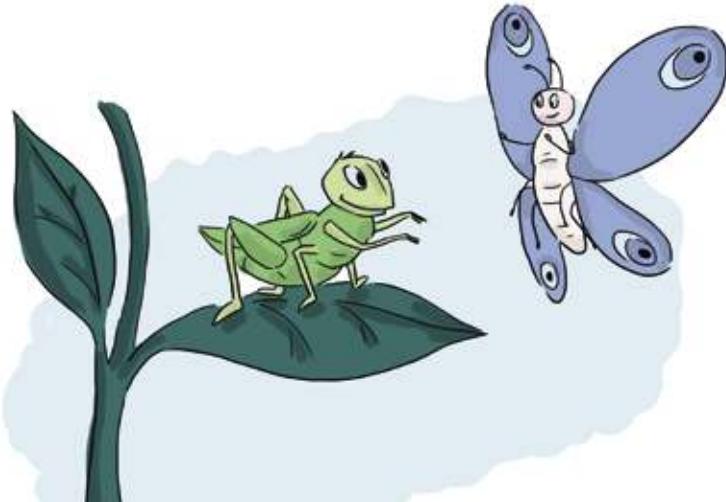
კალია გაკვირვებისგან ძლივს მოევო გონს, გადაეხვია მეგობარს და ბედნიერების ცრემლები წამოსცვივდა.

აქვითინდა – ხმით ატიჩდა

ვინავარდო – ღაღად,

თავისუფრად ვიფჩინო

მას შემდეგ მეგობრები ერთად ნავარდობენ აბიბინებულ მინდორში. კალია ხტის ერთი ყვავილიდან მეორეზე, პეპელა კი თავს დასტრიალებს ერთგულ მეგობარს. მათი კისკისი იქაურობას ახალისებს. ისინი ბედნიერები არიან, რადგან იციან, რომ კარგ მეგობარზე დიდი საუნჯე ამქვეყნად არაფერია!

საუნჯე - განძი, სიმდიდე

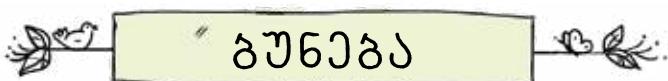
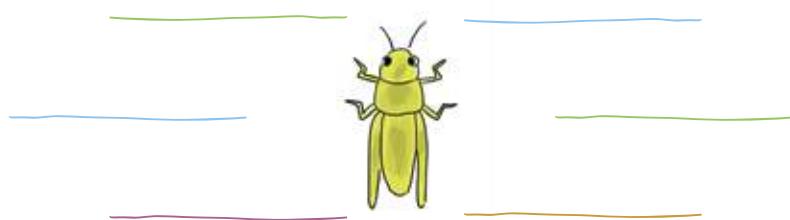
ამ გდ ეა სა თუ დი ჭხა ჭკ

1. რატომ ვერ შეამჩნია კალიამ მუხლუხი?

2. რამ დაადარდიანა კალია?

3. რატომ ვერ იცნო კალიამ დაბრუნებული მეგობარი?

4. ჩამოთვალე თვისებები, რომლებითაც დაახასიათებდი კალიას:

5. მეტამორფოზი ბერძნული სიტყვაა და სახეცვლილებას, გარდაქმნას ნიშნავს.

ა. ტექსტიდან გამომდინარე, რომელ მწერს ახასიათებს მეტამორფოზი?

პეპერას

კარიას

ბ. დაასაბუთე შენი მოსაზრება.

0
